

Από τις 5-7 Μαΐου 2014 έλαβε χώρα στην Αθήνα Συνέδριο με θέμα: **«Βελτίωση της Κατάστασης των Ρομά στην Ευρώπη : Προκλήσεις και Ανοικτά Ερωτήματα»**, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, κατόπιν ευγενούς προσκλήσεως εκ του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ακολουθεί μετάφραση του κοινού ανακοινωθέντος εκ της αγγλικής γλώσσης:

ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ : ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Συνόδων Επισκόπων (CCEE) και το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC) διεξήγαγαν κοινή διαβούλευση επί του θέματος της «Βελτιώσεως της Καταστάσεως των Ρομά στην Ευρώπη : Προκλήσεις και Ανοικτά Ερωτήματα» υπό την αιγίδα της Ελληνικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Η διαβούλευση αυτή έλαβε χώρα στην Αθήνα από 5 έως 7 Μαΐου 2014 κατόπιν ευγενούς προσκλήσεως εκ του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Το CCEE και το CEC συνηντήθησαν επί της αναγνώρισεως της κοινής μας κλήσεως υπό του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού να είμεθα το άλας και το φως εν τη κοινωνία.

Ο όρος «Ρομά» [στον πληθυντικό – «Ρομ» στον ενικό, Σ.τ.Μ.], ο οποίος χρησιμοποιείται συνήθως στην Ευρώπη, αναφέρεται στους Ρομά, Σίντηδες, Καλό και σχετικές ομάδες στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των λεγομένων Ανθρώπων του Ταξιδιού, και καλύπτει ευρύ και πολυποίκιλο φάσμα των εν λόγω ομάδων, συμπεριλαμβανομένων και ανθρώπων οι οποίοι αυτοπροσδιορίζονται ως «γύφτοι».

Ο Αναπλ. Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Κυριάκος Γεροντόπουλος απηύθυνε χαιρετισμό στη Συνάντηση και ετόνισε τη σπουδαιότητα της «κοινωνικής ενσωματώσεως των Ρομά με ταυτόχρονη

προστασία των πολιτισμικών παραδόσεων και του τρόπου ζωής των». Στη διαβούλευση παρουσιάστηκε μία απογραφή των διακονιών των Εκκλησιών προς τις μειονότητες των Ρομά, η ιστορία των Ρομά στην Ευρώπη, με τις διάφορες πτυχές και όψεις αποκλεισμού και κοινωνικής ένταξης, οι αναληφθείσες πολιτικές πρωτοβουλίες κατά τα παρελθόντα έτη, και η τρέχουσα κατάσταση, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση και την απασχόληση. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Ρομά και Ανθρώπων του Ταξιδιού (ERTF) παρέσχε μία επισκόπηση των τρεχουσών ανησυχιών μεταξύ των οργανώσεων των Ρομά στην Ευρώπη και υπεγράμμισε τις ανησυχίες όσον αφορά τον αντι-αθιγγανισμό και το λόγο μίσους σε ολόκληρη την Ευρώπη.

1 – Ως εκπρόσωποι χριστιανικών Εκκλησιών, βεβαιώνουμε την πεποίθησή μας ότι κάθε ανθρώπινο ον έχει πλασθεί κατ' εικόνα Θεού και θα πρέπει να απολαύει ίσου σεβασμού ανεξαρτήτως της εθνοτικής του ταυτότητας. Οι αδελφοί και αι αδελφαί Ρομά ανήκουν στην εκκλησιαστική ζωή επί αιώνες. Αναγνωρίζουμε τον σπουδαίο ρόλο των Εκκλησιών στη βελτίωση της καταστάσεως των Ρομά σε πολλές περιοχές της Ευρώπης. Χάρη στη μακροχρόνια δραστηριοποίηση και παρουσία τους σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης, οι Εκκλησίες δύνανται να διαδραματίσουν εργαλειακό ρόλο στην εκδήλωση αλληλεγγύης προς μειονότητες Ρομά, ιδίως ομιλούσαι δημοσία υπέρ της ασφαλείας αυτών, της κοινωνικής και οικονομικής των αναπτύξεως και της συμμετοχής τους στην κοινωνία.

2 – Οι Εκκλησίες έχουν επίγνωση της πολυμορφίας των μειονοτήτων Ρομά ανά την Ευρώπη: ενώ συνδέονται μεταξύ των, έχουν αναπτύξει περισσότερες από 150 διαφορετικές διαλέκτους. Η πλειονότης των έχει εγκατασταθεί σε ευρωπαϊκές χώρες, ενώ άλλοι εξ αυτών ταξιδεύουν.

3 – Οι Ρομά αγωνίζονται κατά του αποκλεισμού τους από κοινωνίες, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση, την απασχόληση, τη στέγη και την υγεία. Από μεγάλα τμήματα των κοινωνιών μας θεωρούνται «οι άλλοι». Αντιθέτως, για τους Χριστιανούς, επί τη βάσει του μηνύματος της Αγ. Γραφής, ο «Άλλος» είναι ο πλησίον μας ο οποίος αξίζει αξιοπρεπούς μεταχειρίσεως. Απευθύνουμε έκκληση προς όλες τις Εκκλησίες να καταπολεμήσουν έτι περισσότερο τους αποκλεισμούς σε τοπικό επίπεδο, να καλωσορίζουν και να εξέρχονται προς συνάντηση των «άλλων» εν

πνεύματι αγάπης.

4 – Η ενσωμάτωση των Ρομά στην κοινωνία δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται λανθασμένα ως αφομοίωση. Οι νοοτροπίες, οι γλώσσες και οι τρόποι ζωής των Ρομά εμπεριέχουν αξίες οι οποίες θα πρέπει να χαίρουν εκτιμήσεως και προστασίας. Ταυτοχρόνως, ορισμένα φαινόμενα, όπως η μικρο-εγκληματικότητα, τα οποία συνδέονται με ζωή σε κατάσταση κοινωνικού διαχωρισμού και γκετοποιήσεως, δεν θα πρέπει να απεικονίζονται ως μέρος της νοοτροπίας των Ρομά ούτε να αποδίδονται γενικευτικά και αρνητικά σε ολόκληρο τον πληθυσμό αυτών.

5 – Η εκπαίδευση αποτελεί έναν από τους κύριους δρόμους για την βελτίωση της καταστάσεως των Ρομά και οι Εκκλησίες σε πολλές χώρες δραστηριοποιούνται προς παροχή εκπαιδεύσεως. Ως εκ τούτου, οι Εκκλησίες θα μπορούσαν να προάγουν μία νοοτροπία εκπαιδεύσεως και μαθήσεως μεταξύ περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

6 – Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών Ρομά. Επομένως, η πρόσβαση σε πλήρη ποιοτική εκπαίδευση χρειάζεται να εξασφαλισθεί παντού, με αξιοποίηση της υφισταμένης καλής πρακτικής. Οι Εκκλησίες αποδοκιμάζουν κοινωνικά διαχωρισμένα ειδικά σχολεία επειδή αυτά δεν επιτρέπουν στους μαθητές να πραγματώσουν πλήρως τις δυνατότητές τους. Στην περίπτωση των περιοχών όπου ομιλείται ως επί το πλείστον η γλώσσα «ρομανί» ή «ρομανές» (των Ρομά), ίσως ένα ποιοτικό σχολείο για μια πλειονοψηφία παιδιών Ρομά να είναι η βέλτιστη λύση και δεν θα πρέπει να θεωρείται κοινωνικός διαχωρισμός.

7 – Η διδασκαλία στις γλώσσες των Ρομά θα πρέπει να είναι διαθέσιμη σε όλες τις σχολικές βαθμίδες, προκειμένου να διαφυλαχθούν και να προστατευθούν οι πολιτισμικές και γλωσσικές αξίες των Ρομά. Επίσης, δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην κοινότητα των Ρομά, αλλά να είναι διαθέσιμη επίσης στην ευρύτερη τοπική κοινότητα.

8 – Οι Ρομά θα πρέπει να αναλάβουν πρωταγωνιστικούς ρόλους στην ανάπτυξη των κοινοτήτων. Η επιμόρφωση των Ρομά σε Προγράμματα Σχολικής Στηρίξεως γνώρισε επιτυχία τόσο στην εκπαίδευση όσο και στη

διαμεσολάβηση και θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω.

9 – Οι Ρομά είναι πολίτες ευρωπαϊκών χωρών, με δικαιώματα και υποχρεώσεις. Εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (ΕΕ), η ελευθερία της κυκλοφορίας και της επιλογής εγκαταστάσεως σε διάφορες περιοχές, η ανάληψη απασχολήσεως όπου αυτή προσφέρεται, αποτελούν δικαιώματα όλων των πολιτών της ΕΕ, τα οποία και στην περίπτωση των μειονοτήτων Ρομά πρέπει επίσης να απολαύουν σεβασμού.

10 – Η έλλειψη προσβάσεως στην αγορά εργασίας είναι μία από τις βασικές αιτίες της φτώχειας των Ρομά. Οι Εκκλησίες εκτιμούν τη διάθεση δημοσίων και ιδιωτικών πόρων στην υποστήριξη της απασχολήσεως μη προνομιούχων μελών των κοινωνιών μας. Προς επίτευξη αυτού του στόχου, μια τέτοια χρηματοδότηση χρειάζεται να καταστεί περισσότερο στοχευμένη, βιώσιμη και αποτελεσματική.

11 – Ο ρατσισμός και λέξεις που μεταδίδουν μίσος είναι βλαπτικά, καθώς υποθάλπουν αρνητικές στάσεις στις κοινωνίες μας, και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξαλειφθούν από τα ΜΜΕ και από τον πολιτικό λόγο. Προκαταλήψεις και αισθήματα εχθρικά προς τους Ρομά δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για πολιτικά οφέλη. Απευθύνουμε έκκληση στους πολιτικούς να αποφεύγουν εκφράσεις και εκδηλώσεις εναντίον των Αθίγγανων. Τα ΜΜΕ θα πρέπει να παρουσιάζουν περισσότερο ρεαλιστικές απεικονίσεις των Ρομά.

12 – Η αποτύπωση της ιστορίας των Ρομά εντός εκάστης εθνικής ιστορίας χρειάζεται να εκπονείται με τη συμμετοχή των κοινοτήτων Ρομά στις αντίστοιχες χώρες, και εν συνεχεία να εντάσσεται στα εθνικά σχολικά προγράμματα.

13 – Ανταλλαγή μαρτυριών κατά τη διάρκεια της κοινής διαβουλεύσεως επιβεβαίωσε ότι κατά τόπους ενορίες παρέχουν χώρο για διαπολιτισμικές συναντήσεις μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων, καλλιεργώντας την αποδοχή και την εμπιστοσύνη. Τοιουτοτρόπως, οι Εκκλησίες θεωρούνται αξιόπιστοι εταίροι από πολλές κοινότητες Ρομά. Υπό το φως της διαρκούς σχετικής των δεσμεύσεως, οι Εκκλησίες θα πρέπει επίσης να θεωρούνται αξιόπιστοι συνομιλητές από τις τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές στην υλοποίηση των προγραμμάτων τους

για την κοινωνική ενσωμάτωση.

14 – Η επιτυχής ενσωμάτωση θα απαιτήσει περισσότερα από μία στρατηγική επικεντρωμένη σε προγράμματα: απαιτεί μακροχρόνια δέσμευση και μία συνολική προσέγγιση στην ανάπτυξη των κοινοτήτων, στη συμμετοχή και την ισότητα.

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Συνόδων Επισκόπων και το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών επαναβεβαιώνουν την δέσμευσή των και δηλώνουν ότι θα εξετάσουν αποτελεσματικά μέτρα παρακολούθησεως της προόδου του έργου των Εκκλησιών με στόχο τη βελτίωση της καταστάσεως των Ρομά στην Ευρώπη.

Αθήνα, 7 Μαΐου 2014